

Deltagerbudgetter og ny Aarhus-model for borgerinddragelse

Forslag fra *Enhedslisten*

Forslaget retter sig mod især BA, MKB, Økonomiudvalget, men også øvrige magistrater

Hvad vil vi gerne opnå? Hvorfor stilles forslaget?

Enhedslisten foreslår, at Aarhus kommune gør mere brug af deltagerbudgetter som metode i borgerinddragelse og implementering af politikker. Deltagerbudgetter skal være en fast del af kommunens værktøjskasse og bidrage til at borgerne får mere magt i et samskabelses- og medborgerskabsperspektiv. Forslaget har til hensigt at øge både de direkte bevillinger til deltagerbudgetter, og anvende de vedtagne principper for deltagerbudgetter under udarbejdning og udmøntning af den ny Aarhus-model for borgerinddragelse.

Aarhus byråd vedtog den 25. maj 2022 enstemmigt, at fremsende Forslag fra V, DF, RV, NB, SF og EL om ny Aarhus-model for borgerinddragelse til Borgmesterens Afdeling med henblik på magistratsbehandling og udarbejdelse af en indstilling.

Den 22. juni vedtog byrådet at godkende principperne for udmøntning af deltagerbudgetter. Dette skete på baggrund af at Byrådet i perioden 2015-2020 har gjort forsøg med deltagerbudgetter, evalueret og herefter besluttet at benytte deltagerbudgetter som metode til at styrke samarbejdet mellem borgere, politikere og kommune.

Den nye Aarhus-model skal have til formål at sikre, at aarhusianerne bliver inddraget i kommunens beslutningsprocesser langt tidligere end tilfældet er i dag. Den nye Aarhus-model skal tage udgangspunkt i Aarhuskompasset, og på den baggrund opbygge og anvende en ny form for værktøjskasse med forskellige nye metoder til borgerinddragelse. Målet er klart: Forvaltningen skal i samarbejde med fællesråd og borgerne lokalt sikre en tidlig og ordentlig forventningsafstemning for kommende projekter og lokalplaner. Konkret ønsker vi, at der skal afsøges nye måder for inddragelse ved at drage inspiration fra de bedste i Danmark og sammenlignelige nordiske lande. Herudover ønsker vi, at aarhusianerne og fællesrådene inviteres med indenfor til at udarbejde en ny Aarhus-model for borgerinddragelse.

Budgetforslaget skal sikre midler til at afprøve deltagerbudgetter i forhold til bl.a. følgende tre områder:

- Ved store lokalplansbeslutninger skal der etableres en uafhængig borgersamling, hvor aarhusianerne vil blive udvalgt på repræsentativ vis til at deltage i borgersamlingen.
- Der afsættes økonomiske og administrative midler for at sikre den tilstrækkelige kapacitet for at bistå borgerinddragende processer i en ny Aarhus-model. Fællesrådenes skal også sikres midler så der er kapacitet til at indgå i udarbejdelse og vurderinger af lokalplaner.
- Der fokuseres på de forskellige behov for borgerinddragelse, som der kan være på tværs af Aarhus Kommune, således at tilgangen kan være forskellig alt efter om der er tale om en proces i den centrale del af Aarhus, i omegnen eller i oplandsbyerne. Modellen skal derfor også have fleksibilitet og anerkende kommunens store forskellighed i lokalområder.

Værdi:

Deltagerbudgetter er et godt middel til at nå målet om øget fællesskab og medborgerskab i Aarhus Kommune. Forslaget skal sikre øget volumen og skalering af deltagerbudgetter. Der skal både sikres deltagerbudgetter på lokalt niveau og på kommuneniveau. Forslaget skal bidrage til at lægge konkrete budgetter ud til borgerne og til at konsultere borgerne i forhold til, hvordan kommunens budgetter bruges.

Udfordring:

Udfordringen består efter Enhedslisten mening i, at der er afsat alt for få ressourcer til deltagerbudgetter i betragtning af deres potentiale og den værdi der allerede er blevet dokumenteret i Evaluering af brugen af deltagerbudgetter i Aarhus Kommune (juni 2020), og den værdi der fremhæves i den vedtagne indstilling til byrådet den 22. juni 2022. Der er pt kun igangsat en udmøntning og rammesætning af de 4 mio. kr., der er reserveret til deltagerbudgetter frem til 2024.

Perspektivering til Aarhusmålene: Der kan perspektiveres til især Aarhusmål "En by med fællesskab og medborgerskab".

Eventuelle input til hvem, hvad, hvordan og hvor mange ressourcer

Enhedslisten foreslår, 1) at der afsættes øremærkede midler til deltagerbudgetter, som ikke er bundet op på kriterier fra de forskellige magistratsafdelinger, f.eks. 20 mio. kr. i 2023, og 2) at der afsættes betragtelige (gerne tocifrede millionbeløb) øremærkede midler til arbejdet med deltagerbudgetter i alle magistratsafdelinger. Disse midler øremærkes i magistraternes egne budgetter. I den vedtagne Indstilling fra den 22. juni peges på en række områder eller spor, hvor deltagerbudgetter kan forankres hos de ansvarlige forvaltningschefer.

Ved belysning af forslaget ønskes at ressource behovet ud over et konkret beløb for budget 2023 også peger på estimeret budget for overslagsårene 2024-2025.

